

КОНЦЕПЦІЯ РЕГІОНАЛЬНОГО МОВЛЕННЯ ПАТ «НСТУ»

Основні засади

Регіональне мовлення є невід'ємною частиною українського Суспільного мовника та спрямоване, як й інші види мовлення, на виконання визначеної Наглядовою радою місії НСТУ:

«Захищати свободи в Україні. Надавати суспільству достовірну та збалансовану інформацію про Україну та світ. Налагоджувати громадський діалог задля зміцнення суспільної довіри, розвитку громадянської відповідальності, української мови та культури, особистості та українського народу».

Водночас на регіональне мовлення покладено й додаткове завдання, а саме:

«Об'єднувати різноманітну країну, збільшуючи зацікавленість та обізнаність усіх про своєрідність та неповторність кожної з її частин. Немає центру та периферії – є єдина велика Україна».

Завдання, поставлені перед правлінням НСТУ Наглядовою радою, вимагають використання збалансованого підходу, що враховував би одночасно два складники:

- реформування наявної структури НСТУ;
- підвищення якості контенту.

Аналіз регіонального мовлення

Під час свого створення у 2017 році ПАТ «НСТУ» як правонаступниця колишніх обласних державних телерадіокомпаній отримало 62 ліцензії на регіональне мовлення.

Аудит, проведений протягом 2017 року, виявив:

- більшість філій мали ліцензії на два види мовлення (аналогове та цифрове), дві філії (Донецька та Закарпатська) додатково мали ще й супутникові ліцензії;
- хоча формально ліцензії на різні види мовлення мали різні програмні концепції в частині розподілу жанрів (додаток 4 до ліцензії на мовлення),

регіональні філії у 2017 році здійснювали ідентичне мовлення, виходячи з однієї з програмних концепцій;

- програмні концепції філій були дуже різними в частині розподілу видів мовлення, при цьому не існувало жодного логічного пояснення цього розподілу відповідно до цілей та завдань мовлення;
- програми власного виробництва філій займали від 35 хвилин до 5 годин на день (в поодиноких випадках 6 та 7 годин);
- кількість контенту, який виробляли філії, жодним чином не корелювався із кількістю співробітників філій та розміром регіону;
- більшість програмних концепцій філій (додаток 4 до ліцензії на мовлення) не відповідали оновленій формі документа, що була затверджена Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення 13 квітня 2017 року.

Аналіз виробничих планів філій на 2017 рік в частині описів програм виявив:

- значна кількість проектів були зорієнтовані на висвітлення діяльності органів влади та мали у концепціях засади, що суперечать Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» в частині незалежності редакційної політики, а також не відповідають засадам, викладеним Наглядною радою у місії Суспільного мовника, та не відповідають цінностям і принципам Суспільного;
- до виробничих планів філії на початку року (до обрання правління ПАТ «НСТУ») був включений контент, який розміщувався на платній основі (не реклама), що є неприпустимим для жодної платформи Суспільного мовлення;
- багато з філій мали зобов'язання згідно з ліцензією демонструвати щоденно значну кількість художніх фільмів вітчизняного виробництва (дві або більше години на добу), проте за відсутності у цілому в країні необхідного обсягу такого виду контенту вимушені були ставити в ефір одні й ті самі архівні продукти відповідної якості;
- водночас деякі філії не мали права розміщувати продукти іноземного виробництва, що значно звужувало жанрове розмаїття та закривало доступ регіональній аудиторії до контенту, виробленого суспільними мовниками інших країн, тим самим виключаючи можливість потрапити до світового контенту.

Аналіз конкретних випусків програм співробітниками, відповідальними за регіональний контент у складі **команд генпродюсерів з напрямів** – суспільно-політичного, просвітницького та розважального (в частині спортивного напрямку), виявив:

- значна частина контенту у філіях вироблялася за кількісним, а не якісним принципом;
- більшість проектів не мають чітких форматів, достатньої кількості фахівців у редакційній команді та/або вироблені у спосіб, що не відповідає базовим телевізійним стандартам;
- серед співробітників філій бракує фахівців, які володіють базовими навичками створення медіа-проектів, а значна частина з тих, хто працює, на тренінгах продемонстрували безініціативність та небажання набувати нових знань.

*Враховуючи результати аудиту регіонального мовлення, на виконання завдань Наглядової ради щодо реформування наявної структури НСТУ та підвищення якості основного продукту (контенту) робоча група у складі співробітників департаменту регіонального розвитку, департаменту програм та членів команд генпродюсерів з напрямів, відповідальних за регіональний контент, розробила та подала на затвердження правління цю **Концепцію регіонального мовлення**.*

Структура та завдання регіонального мовлення НСТУ

- Регіональне мовлення НСТУ забезпечуватимуть 23 регіональних телеканали та 25 радіоканалів (радіо «Ужгород» і «Тиса» в філії «Закарпатська РД» та радіо «Пульс» і «Голос Донбасу» в філії «РД УЛ: Донбас»), а також супутниковий канал міжнародного мовлення УЛ: КРИМ.
- Регіональне радіомовлення здійснюватиметься в рамках загальнонаціональних радіоканалів Суспільного мовника (УР-1, УР-2, УР-3) у відповідних часових проміжках та відповідно до Концепції радіомовлення ПАТ «НСТУ». Наразі це – регіональні чотири вікна на УР-1. Після розбудови повноцінних мереж радіо «Промінь» та радіо «Культура» регіони матимуть також часові проміжки.
- Мовлення на регіональних діджитал-платформах здійснюється згідно зі Стратегією розвитку цифрових платформ НСТУ. Представленість регіональних філій у соцмережах передбачає наявність однієї офіційної сторінки філії з єдиним підходом до найменування та типовою візуальною айденікою, що дозволяє користувачам легко зрозуміти, які саме сторінки є офіційними сторінками каналів Суспільного. Окремо розроблено і впроваджено типовий контент-план для регіональних сторінок Суспільного, що складається з онлайн-трансляцій ефірів, розміщення новин, синхронного розміщення оголошень, анонсів тощо.

- Виробництво контенту для розповсюдження на платформах регіонального мовлення здійснюватиметься у філіях штатними співробітниками та за допомогою аутсорсингу (контент регіонального значення), а також на загальнонаціональному рівні (контент національного значення).
- Програмні концепції ліцензій, що відображають жанровий розподіл програм на платформах регіонального мовлення, будуть син-хронізовані та уніфіковані, за винятком регіональних платформ зі спеціальним статусом (УЛ: КРИМ та УЛ: ДОНБАС).
- Програмні концепції регіональних платформ зі спеціальним статусом – УЛ: КРИМ та УЛ: ДОНБАС – будуть змінені індивідуально відповідно до окремих завдань, пов'язаних зі специфікою регіонів, для яких вони мовлять (стратегії та концепції цих двох платформ будуть розроблені окремо).
- Головними завданнями регіонального мовлення є:
 - забезпечення якісного висвітлення подій в регіоні (суспільно-політичних та просвітницьких – в середньому 3 години 05 хвилин прем'єрного показу на добу), відповідно до цінностей та місії Суспільного мовника, гарантуючи аудиторії незалежну та збалансовану редакційну політику;
 - створення майданчика для обговорення питань, які є важливими для різноманітних спільнот всередині кожного регіону;
 - зосередження найкращих фахівців на виробництві базового контенту та продукуванні ідей для виробництва додаткового контенту;
 - спрямованість не на кількість, а на якість;
- Канали, що мовлять в регіонах компактного проживання національних меншин, а також канал УЛ: КРИМ – додатково транслюватимуть програми відповідно до Концепції мовлення з тематики національних меншин НСТУ.

На виконання завдання Наглядової ради щодо підвищення якості контенту та враховуючи перебіг процесу реформування філій ПАТ «НСТУ», передбачаються такі заходи:

- централізована закупівля контенту для всіх регіональних платформ;
- концентрація ресурсів філій на забезпеченні виробництва базового пакету контенту регіонального мовлення (новини, щоденні ток-шоу, ранкове шоу);
- концентрація ресурсів філій на прямоефірному мовленні (оперативних та інтерактивних форматах);

- концентрація ресурсів філій на форматах, які передбачають інформування громадян про події в регіоні та таких, що дають можливість доступу до регіональної аудиторії місцевим фахівцям;
- централізоване виробництво контенту національного значення для розповсюдження на регіональних платформах НСТУ, задля розширення можливостей доступу аудиторії до якісних пізнавальних та дитячих програм, а також проектів, що спрямовані на підвищення якості щоденного життя українців та розвиток критичного мислення;
- розповсюдження регіональними платформами суспільно значущого контенту, що транслюється національними платформами НСТУ, задля розширення аудиторії для соціально важливого контенту;
- заміну наявного кількісного обміну програмами між регіонами якісною синергією ресурсів філій задля вироблення якісного контенту (копродакшн);
- повну відмову від розміщення на платній основі будь-якого контенту (за винятком відповідно позначених рекламних роликів, згідно із квотами, визначеними в Законі України «Про рекламу» та спонсорськими роликами), та поступову відмову від розміщення телепродажів (з 2019 року).

Наступним етапом розвитку регіонального мовлення ПАТ «НСТУ» у період 2019-2021 років буде поетапне делегування повноважень в регіони, розширення власного виробництва згідно з потребами аудиторії кожного регіону, зокрема за рахунок співпраці з регіональними продакшнами. Це, окрім можливості урізноманітнити контент регіональних мовників, також сприятиме розвитку медіа-індустрії в регіонах, підвищенню конкуренції, та, як наслідок, і якості контенту регіонального спрямування та професійного рівня медіа-фахівців у регіонах.

Контент та аудиторія регіонального мовлення НСТУ

Потенційно, регіональні медіа мають найширшу аудиторію (за типами глядачів) з-поміж всіх платформ суспільного мовлення. Об'єднана цільова аудиторія регіонального мовлення – це громадяни України віком від 4 років, які живуть у містах з населенням +50 тисяч та -50 тисяч.

Крім того регіональне медіа може дозволити собі, з точки зору жанрового розподілу, залишатися мовником загального спрямування. У той час, коли загальнонаціональні канали через високу конкуренцію на ринку вимушені обирати окрему аудиторну чи тематичну нішу.

До того ж нині в регіональних медіа бракує інформації, що була б на пряму пов'язана із життям міста чи області. Незалежні дослідження місцевих медіа свідчать про те, що лише 25-30 % новин, подій, тенденцій чи явищ, про які вони розповідають, безпосередньо стосуються регіону.

Отже:

- за концептом телеканали регіонального мовлення є каналами загального спрямування із найбільш різноманітною жанровою палітрою з-поміж усіх телеплатформ ПАТ «НСТУ»;
- стрижневим (скелетним) продуктом регіонального мовлення на всіх платформах (ТБ, радіо, digital) – є контент незалежних інформаційних служб, метою якого є вчасне подання збалансованої інформації про місцеві події для громади регіону;
- базовим продуктом регіонального мовлення є ПРЯМОЕФІРНІ суспільно-політичні та культурно-просвітницькі проекти, що виходять у ранковому та вечірньому ПРАЙМІ на всіх платформах, головною метою яких є надання БЕКГРАУНДУ ТА КОНТЕКСТУ до щоденних подій, а також забезпечення НЕУПЕРЕДЖЕНОГО МАЙДАНЧИКА ДЛЯ ДИСКУСІЙ з важливих для громади регіону питань;
- створення додаткового контенту всередині філій розвивається у двох напрямках:
 - суто регіональний контент (в тому числі у копродакшні з місцевими студіями);
 - проекти загального спрямування для різних платформ ПАТ «НСТУ»;
- ефіри всіх регіональних мовників об'єднуються під час трансляцій суспільно-важливих загальнонаціональних подій, а також в рамках глобальних проектів Суспільного мовника та під час спортивних трансляцій;
- дитяче та просвітницьке мовлення на першому етапі забезпечуватиме центральна дирекція ПАТ «НСТУ» (з огляду на слабе технічне забезпечення регіональних станцій); на другому етапі (після технічного переоснащення філій) передбачається розподіл виробництва за жанрами між регіонами, а також значне розширення лінійки власного виробництва регіональних підрозділів;
- мовлення з тематики національних меншин в регіонах відбувається відповідно до Концепції мовлення з тематики національних меншин;
- програмні концепції UA: КРИМ, UA: ДОНБАС, з огляду на регіональні платформи зі спеціальним статусом і стратегії розвитку цих мовників,

повинні бути затверджені окремо протягом 2018 року та переглядатимуться залежно від загальної ситуації з окупованими територіями.

Інтеграція регіонального мовлення у загальну систему ПАТ «НСТУ»

Задля забезпечення єдиної редакційної та творчої політики, а також з метою підвищення ефективності виробництва та використання коштів, усі творчі та виробничі процеси філій будуть органічно інтегровані в загальну систему ПАТ «НСТУ».

А саме:

- відпрацювання стандартів для базового контенту (ТБ та радіо) та моніторинг їхнього дотримання;
- запровадження єдиної процедури творчих відборів контенту для філій;
- брендування регіональних мовників як частини Суспільного мовлення України (за результатами моніторингу дотримання редакційних стандартів; включає лого та оформлення каналу та нові брендovanі графічні пакети для базового контенту);
- методичний супровід з боку генпродюсерів під час запуску нових проектів регіонального мовлення;
- обмін успішними форматами між філіями;
- створення експериментальних майданчиків для виробництва контенту для різних платформ Суспільного мовлення;
- проведення регулярних тренінгів продюсерів філій та інших співробітників задля підвищення кваліфікації у розрізі сучасних вимог до виробництва.

За умови належного фінансування ПАТ «НСТУ» відповідно до Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» передбачається:

- запровадження єдиної трафік-системи для програмування та обліку мовлення;
- організація нової ефективної системи роботи наявних пересувних телевізійних станцій із забезпеченням доступу до цього інструменту кожній філії;
- доступ до системи альтернативних вимірів аудиторії регіональних мовників;
- створення технічної системи передавання контенту «центр – регіони», «регіони – центр» та «регіон – регіон»;

- створення власного програмного забезпечення для єдиної системи виробництва регіональних новин.

Регіональне мовлення НСТУ у 2018 році

У 2018 році робота регіональних підрозділів ПАТ «НСТУ» здебільшого обумовлена структурною реформою.

Контентний складник регіональних платформ змінюватиметься та розвиватиметься відповідно до етапів вищезначеного реформування.

Важливими показниками успішності роботи регіонального мовлення у 2018 році будуть:

- створення якісного базового контенту відповідно до Стандартів інформаційного мовлення НСТУ та отримання логотипу УА усіма філіями, як свідчення дотримання принципів Суспільного мовлення щодо надання аудиторії неупередженої та збалансованої інформації;
- універсалізація програмних концепцій мовників відповідно до мети та завдань регіонального мовлення НСТУ;
- запровадження експериментальних проєктів;
- активне долучення до створення загальнонаціональних спецпроєктів;
- створення регіональних спецпроєктів;
- ефективна підготовка та успішне проходження процедури творчих відборів;
- запровадження єдиної трафік-системи для програмування та обліку мовлення;
- привернення уваги та підвищення привабливості регіональних платформ за рахунок закупленого контенту та конкурентної переваги у вигляді жанрової різноманітності мовлення (початок реалізації концепту платформи загального спрямування);
- збільшення аудиторії;
- зростання довіри.

Голова Наглядової ради

Т. Я. Лебедева

Секретар Наглядової ради

В. В. Міський